

VRLI NOVI JEZIK „SLUŠKINJINE PRIČE”: ANALIZA I EKVIVALENTNOST NEOLOGIZAMA U PREVODU NA SRPSKI JEZIK

Nejira Beširović

Univerzitet u Novom Pazaru

nejira.b@uninp.edu.rs

Apstrakt

U radu će se analizirati semantička ekvivalentnost neologizama u romanu „Sluškinjina priča” i to u smeru artikulisanja, od originalnog teksta na engleskom jeziku do njegovog prevoda na srpski jezik. Cilj teorijskog dela rada je utvrditi terminološki relevantne pojmove, dok će istraživački deo rada obuhvatiti neologizme u distopijskom pejzažu i nivo značenjske podudarnosti na relaciji engleski-srpski jezik. Polazišna hipoteza rada jeste da su neologizmi iz engleskog jezika kompatibilni u prevodu na srpski jezik. Budući da distopijski diskurs u okviru postmodernizma nagoveštava bitne leksičke promene u kodifikovanom vokabularu svakog jezika, rad predstavlja polaznu tačku u serijalu istraživanja jezika ovog tipa.

Ključne reči: semantika, neologizmi, „Sluškinjina priča”, kontrastivna lingvistika, Margaret Atwood, leksikologija

A BRAVE NEW LANGUAGE OF THE "HANDMAID'S TALE": ANALYSIS AND EQUIVALENCE OF NEOLOGISMS IN TRANSLATION INTO SERBIAN

Abstract

The paper analyses the semantic equivalence of neologisms in the novel "The Handmaid's tale" in the direction of articulation, from the original text in English to its translation into Serbian language. The aim of the theoretical part of the analysis is to determine terminologically relevant concepts, while the research part will include neologisms in the dystopian landscape and the level of significant similarity in the English-Serbian language relationship. The starting hypothesis of the analysis is that neologisms from the English language are compatible in translation into Serbian. Since dystopian discourse within postmodernism suggests important lexical changes in the codified vocabulary of each language, the paper is the starting point in a series of studies of research on languages of this type.

Keywords: semantics, neologisms, "The Handmaid's Tale", contrastive linguistics, Margaret Atwood, lexicology

DISTOPIJSKI OKVIR ZA NASTANAK NEOLOGIZAMA

Roman Margaret Atwood „Sluškinjina priča” tematizuje događaje koji se dešavaju u sasvim novom društvenom poretku, novonastaloj realnosti u budućnosti koja niže promene u gotovo svakom segmentu života države Galad, tako da iziskuje i neminovne novine u jeziku. Izuzetno strogo društvo, primena moći gotovo na svakom koraku, restriktivne mere, ugnjetavanje ljudskih prava i stanovnika, kreću da oblikuju jezik, kao i način na koji komuniciraju stanovnici nove zemlje. Distopija stvara idealan okvir za osmišljavanje struktura kako bi njeni stanovnici uobličavali svoje misli i pretakali ih u rečenice. Ovaj vremenski i prostorni okvir ne stvara samo jezičke inovacije, već najpre vizuelno stvara veštačku podelu stanovništva, pogotovo žena. Kako Bratanovićeva navodi, Galad uniformiše žene na osnovu svoje uloge u društvu i oblači ih u različite boje, crvenu, zelenu, plavu ili na pruge. [Bratanović, 2020:350] S druge strane, preko inovacija u jeziku, Galađanima kreće da se oblikuje način razmišljanja i izražavanja. Iako su inovacije primetne i izuzetno markantne, u ovom delu ne dolazi do nastanka potpuno novog jezika kao što je to slučaj sa nekim drugim distopijskim romanima, naprotiv, jezik ovog romana dobija određene inovacije na temeljima religijske obojenosti, međutim, ne teži usvajanju sasvim novog jezičkog koda.

Jezik ove distopije zasigurno karakteriše biblijska obojenost koja je inkorporirana u gotovo svaku sferu života. Počev od pozdrava, preko obraćanja pojedincu ili masi, iskazivanja zahvalnosti, čestitki stanovnici Galada se u velikoj meri oslanjaju na biblijski tekst i njegove modifikacije.

Ono što je još novo u vezi jezika u novonastalom poretku, jeste to što je jezik rezervisan za usmenu upotrebu, dok je jezik u pismenoj formi u drugom planu. Moć je najvažniji pokretač u Galadu, a jezikom u pisanoj formi u ovoj distopiji se mogu služiti samo oni koji je poseduju, tj. muškarci, a za žene je čitanje i pisanje strogo kažnjivo.

Uvođenje piktografskog jezika u ovo društvo je još jedna od novina Galada kako bi stanovnici mogli da se sporazumeju. Izlozi, putokazi, bonovi, esencijalne stvari za normalno funkcionisanje života u novom okruženju dobijaju simbole, čime se aludira na vraćanje prvim pismima i civilizacijama.

Iako Galad, kako je rečeno, predstavlja državu kojoj su glavni instrumenti moć i sila, koja nema milosti prema svojim komšijama, kao ni svojim žiteljima, ona nema milosti ni prema jeziku. Silom pokušava nametnuti nova jezička pravila i na taj način između ostalog slobodu misli stanovnika ograničava i usmerava u ispunjenju svojih ciljeva. Ako se osvrnemo na Sapir-Vorfovu hipotezu¹ lingvističkog relativiteta, postavlja se pitanje da li je jezik još jedno od snažnih oružja Galađanskih moćnika koje će usmeravati buduće generacije i oblikovati njihovo razmišljanje, te uticati na njihove sudbine ili će njihove misli morati da budu upakovane u jezik koji kroji zakon Galada.

¹ U lingvistici, Sapir-Vorfova hipoteza je pretpostavka da konkretne misli izražene u jednom jeziku ne mogu biti korektno shvaćene od strane ljudi koji govore druge jezike. Po Sapir-Vorfovoj hipotezi, ljudi su pod snažnim uticajem maternjeg jezika.

ANALIZA NEOLOGIZAMA

Prema Otaševiću [2008] nije uopšte jednostavno definisati neologizme na osnovu lingvističkih enciklopedija i jednojezičnih rečnika, jer neologizmi se mogu ticati: „samo označavajućeg, samo označenog ili obeju strana znaka.” [2008: 36] Kako Otašević navodi na neologizme uticaj vrše vreme i jezičko prostranstvo [Otašević 2008: 41]. R. Guberina (1952) o neologizmima kaže: „Riječi nastaju, nestaju delimično ili potpuno prema potrebama života, kao odraz ekonomskih, društvenih i političkih prilika” [Guberina, 1952: 122] – Život Galada iziskuje nove reči, a s druge strane izopštava određene reči iz svoje upotrebe upravo iz razloga što se ekonomija, društvene i političke prilike nove zemlje, ali i porodični život njenih građana razlikuje od prvobitno poznatog poretka.

Neologizmi „Sluškinjine priče” predstavljaju nove izraze, ali i sintagme koji proističu iz potreba novog okruženja. Oni se mogu izučavati na morfološkom i semantičkom planu.

Neologizmi kojima se bavimo u radu su pretežno okazionalizmi², tvorbeni modeli neologizama svojstveni određenom piscu i određenoj situaciji, a čija praktična primena u jeziku nije usvojena i nije rasprostranjena van dela. Prema Živkoviću, neologizmi Galadana se mogu podeliti u nekoliko kategorija i to iz oblasti: religije, tehnologije, reproduktivne uloge, društvenog ustrojstva [Živković, 2012: 122]. Galad je radio na usavršavanju svoje tehnologije, ona sad ne pripada masama i nikako ne služi za zabavu, već ima isključivo ulogu u očuvanju sistema, njegovom normalnom funkcionisanju i protoku informacija, kako bi se razgraničilo nekadašnje značenje reči i uređaja koji su slični, ali vrše novu funkciju, neologizmi iz oblasti tehnologije uglavnom imaju prefiks *-kompju*, što se može videti na primerima iz korpusa. Korpus obuhvata ceo roman.

NEOLOGIZMI IZ OBLASTI TEHNOLOGIJE

Kompjuhrana: (uređaj koji služi za transakciju bonova i robe) „Pružamo bonove, jedan čuvar unosi brojeve u Kompjuhranu dok nam drugi daje robu: mleko jaja.” [Atvud, 2006: 38] Da bi se izbeglo pisanje cena, sluškinje u nabavku nose specijalne bonove koje svako domaćinstvo dobija u zavisnosti od toga koliko su imućni.

Kompjumentacija: (elektronska dokumentacija Galada) „Bolničar unosi naša imena i brojeve iz propusnica u Kompjumentaciju, da proveri jesmo li one koje treba da budemo.” [Ibid., 71]

Kompjugovor: (neprecizno definisan uređaj za komunikaciju, nalik radiju) „Tu je sto, naravno, s Kompjugovorom, a iza njega crna kožna fotelja.” [Ibid., 151]

Kompjufon: (kompjuterizovani telefon) „Naručuju se Kompjufonom, čula sam Zapovednikovu suprugu kako to radi.” [Ibid., 183]

Kompjubanka: (elektronska banka Galada) „Mora da sam ja koristila malo takvog novca, pre no što je sve prebačeno u Kompjubanku.” [Ibid., 191]

² Otašević navodi da se savremena srpska leksika sastoji od uzualnih reči koje su deo stabilnog dela rečnika i imaju opšteprihvaćeno značenje, dok se „okazionalizmi suprotstavljaju uzualnim rečima po svim ovim obeležjima.” [Otašević 2008: 41]

Kompjubroj: (ID broj) „Ukucala je moj Kompjubroj u kasu.” [Ibid., 191]

Kao što je i očekivano neologizmi iz oblasti tehnologije nastaju dodavanjem prefiksa na već postojeće i poznate reči. Reči iz ove grupacije rezervisane su za pretežno svakodnevnu upotrebu, jer je tehnologija deo svakodnevnog života Galadana. Sluškinje gube pravo da koriste bilo koji izum koji se tiče tehnologije, njihova primarna uloga je rađanje, te shodno tome, oko njih obitavaju nove reči koje se tiču poroda, kao i crvena boja koja ih razlikuje od drugih žena.

U oblasti reči koje se tiču uočavamo svrhu žena koje ne smeju biti viđene u nekoj drugoj boji sem crvene. Svet oko žena čija je osnovna svrha reprodukcija, odlikuje prisustvo prefiksa *-porod*, ili *-birth* u originalu.

NEOLOGIZMI IZ OBLASTI REPRODUKTIVNE ULOGE

Porodomobil: (automobili koji dolazi prilikom porođaja supruga ili sluškinja) „Crveni Porodomil parkiran je na kolskom prilazu. Zadnja vrata su mu otvorena, te ulazim. Tepih je na podu crven, na prozore su navučene crvene zavese.” [Atvud, 2006: 123] Porodomobil predstavlja izvorište radosti za Supruge, jer će konačno moći da igraju ulogu majke, vožnja Porodomobila je praznik za ceo grad, jer će postati bogatiji za jednog građanina, za jedan nov život, u trenutku kada je natalitet cele države u minusu.

Nebeba: (novorođenče sa deformitetom) „Po veličini tegle vidi se koliko je bilo staro kad je potonulo unutar nje, iskusilo smrt. Dva-tri meseca, prerano da bi se reklo je li Nebeba.” [Ibid., 156] Nebebe su poraz majki bez obzira o kom društvenom sloju se radilo. Nebeba se tumači kao Božja kazna i iskušenje za nesuđenu majku, ali i celu porodicu. U delu se nigde ne nailazi na izraz fetus, upravo iz razloga da se nauka ne bi uplitala u ono što je sudbinski predodređeno, iz tog Atvudova stvara ovaj izraz.

Porodiljstvo: (predmet u Crvenom centru) „...Tetka Elizabet, u maslinastoj haljini s vojničkim grudnim džepovima; ona je predavala Porodiljstvo.” [Ibid., 130] Sluškinje su svoje telo stavile u službu državi, praveći svoj izbor, birajući između sigurne i teške smrti radeći na zagađenim Kolonijama ili birajući da budu obespravljene surogat majke i sluškinje, neophodno je da se podučice institucionalizovano novom zanimanju, rađanju, kroz porodiljstvo.

Porodostolica: (stolica za porođaj) „Pored nje se nalazi Porodostolica, s dvostrukim sedištem, gde je zadnje poput trona uzdignuto nad prednjim.” [Ibid., 130] Porodostolica objedinjuje biološku majku, sluškinju i Suprugu koja će preuzeti dete kao svoje. Na simboličan način dve žene su telesno povezane i u trenutku rađanja, kao u trenutku začeća.

Tragovi zloupotrebljenih postulata hrišćanske religije su iskonstruisale Galad i poslužile muškarcima da koriste svoju moć i ojačaju položaj. Posebno se muškarci na položajima ističu benefitima koje ubiraju manipulišući verom i stvarajući sebi svet kakav im odgovara. Upravo iz razloga što su oni kreirali pravila ponašanja i življenja u Galadu, ta pravila lako mogu da krše i prilagođavaju sebi i svojim prothevima.

NEOLOGIZMI IZ OBLASTI RELIGIJE

Molitvagancija: (kolektivna prisilna molitva) „Idemo u Molitvaganciju, da pokažemo koliko smo poslušne i pobožne.” [Ibid., 232] Na molitvu su primorani i oni koji su vernici i oni koji nisu. Tu gde nestaje prava za slobodan izbor verovanja,

nastaju stroga pravila novog sistema. U ovom društvu se praktikuje modifikovana verzija hrišćanstva i drugih religija nema, već svi moraju voleti i slaviti Boga na način na koji je to osmislila grupa onih koja kroji i prekraja sve zakone i kojoj ništa nije sveto.

Spasjenja: (pogubljenje) „Tamo je i stadion za ragbi, gde se održavaju muška Spasjenja. Kao i utakmice. Njih još ima.” [Ibid., 43] Prema biblijskoj terminologiji, spasjenje predstavlja iskupljenje za grehe, Galađani imaju veću želju da se otarase određenih pojedinaca iz svojih redova koji su se oglušili o zakon. Žele da svoje građane iskupe od grehova ubijajući ih brutalno, u najgorim mukama. *Svedočenja* u ovom romanu predstavljaju priznanja greha, pred kolektivitetom najčešće žena, kako bi iskusile katarzično iskustvo i kako bi im bilo oprošteno.

Ceremonija: (seksualni odnos između zapovednika i sluškinje u prisustvu supruge) „Kad je Ceremonija, ništa od toga, naravno ne važi.” [Ibid., 168] Ceremonija predstavlja semantički neologizam u ovom delu. Bilo je neophodno uvesti određenu reč za čin koji će Galadu ponovo da oživi i da omogući da dobije decu koju žarko želi, ali da se taj čin svede na relativno porodičan odnos koji je ponižavajući za svakog od učesnika. Nema sumnje da je odabir reči bio težak s obzirom na čin koji označava, u njemu je sadržana određena doza svečanosti, jer ceremonija počinje svečanim čitanjem Biblije i svi u kući se pripremaju za njega.

Dan rođenja: (dan kada domaćinstvo dobija bebu) „Želi Dan rođenja ovde, s gostima, granom i poklonima, želi detence koje će razmaziti u kuhinji, kome će peglati odeću, kome će davati kolače kad niko ne gleda.” [Ibid., 149-150] Dan rođenja predstavlja iskonsko radovanje uz propratne običaje. Ovaj trenutak Suprugu pretvara u majku, a sluškinje pored toga što pomažu drugoj sluškinji da se porodi, sve vreme se mole kako bi im se ukazala svima Božja milost i kako bi zdravo dete došlo na svet. Religija nesumnjivo igra izrazito važnu ulogu u Galadu, međutim, ovo društvo drži pod kontrolom organizovani sistem kao i ustrojenost društvene hijerarhije. U ovoj oblasti nailazimo na određen broj semantičkih neologizama koji dobijaju posve novo značenje u tekstu. Navedeni su neki od najreprezentativnijih primera.

NEOLOGIZMI IZ OBLASTI DRUŠVENOG USTROJSTVA

Ekonožene: (obespravljene žene Galada nižeg staleža) „Tim ženama nisu razdeljene funkcije. Moraju da rade sve, ako mogu.” (Atvud, 2006: 35) Ove žene su izrazito potlačene, bez obzira na svoje sposobnosti, njihov napredak u društvu jeste moguć kroz karijerno muževljevo napredovanje.

Mejdej: (lozinka za pokret otpora i pripadnike pokreta otpora – majski dan) „Signal je glasio mayday (izg. „mejdej”) što se može razložiti u May day ‘majski dan’” (Isto, 56) Mejdej je znak raspoznavanja, on označava sve pripadnike promene, potrebu da ukaže da nada još uvek postoji i da je moguće da dođe do pobune.

Nežene: (žena krajnje isključena i otuđena od ostalih žena) „Nežene su bile bezbožne i Vlada ih je za to plaćala.” [Ibid., 132] Ove žene su poslednja lestvica u društvu, njihov naziv je karakterističan jer nastaje dodavanjem prefiksa *-ne*. Za njih je novi poredak izuzetno strašan, jer su uživale u slobodi i nezavisnosti u vremenu pre.

Krvoljub: (ratni neprijatelj; osoba željna krvi) „Suprotstavljenu stranu zvale su krvoljubi, po paroli koju su nosili.” [Ibid., 197] Vojnici brane svoju zemlju, najpre jer neizmerno vole ono što brane, međutim, ovi ratnici ratuju jer su žedni prolivanja krvi, žedni su razaranja i haosa. Njihove borbe su van granica, te se njima ne pridaje određeni značaj.

Grupobljenje: (pogubljenje koje sprovode sluškinje) „Znate pravila za Grupogubljenje, kaže Tetka Lidija. Čekaćete da dok ne dunem u pištaljku.” [Ibid., 301] Sluškinje imaju za pravo da kazne muškarca koji ih je napastovao, to čine kolektivno i na taj način dele krivicu, izbacujući sav bes iz sebe, oslobađajući se gneva prema surovim životnim uslovima.

Čuvari, šoferi, baštovani: Predstavljaju semantičke neologizme, iako su ovom društvu potrebni radnici iz navedenih oblasti, oni neretko imaju dodatna zaduženja, neretko špijuniraju svoja domaćinstva i pripadaju *Očima*.

Anđeli, Oči: Predstavljaju takođe semantičke neologizme, od kojih su prvi ratnici, a *Oči* špijuni unutar uskog i zatvorenog kruga koji nadziru stanovništvo i snabdevaju informacijama više službe.

Neologizmi u ovom delu ukazuju na to da je jezik koji poznajemo i koji svakodnevno koristimo nekad nemoćan pred novim izazovima koje društvo pruža, shodno tome, Atvudova pravi mudar izbor birajući, korigujući reči i stvarajući nove izraze kojim pridružuje određena značenja, čvrsto se oslanja na biblijski podtekst, stvarajući nove obrasce u jeziku s ciljem da nas upozna s novom stvarnošću.

ODNOS NEOLOGIZAMA U ORIGINALU I PREVODU

Po navodima Paule Lopez Rue originalni tekst Margaret Atvud sadrži mrežu neologističkih kreatura, oni se najgrublje mogu podeliti u morfološke i semantičke neologizme (neoseme), kao što je to bio slučaj i u prevodu na srpski jezik. [Lopez Rua, 2021: 29]

Derivacijom, tj. dodavanjem prefiksa nastaju reči poput: *Econowife*, *Birthmobile*, *Unwoman*. Ovakav način tvorbe nije stran i mnoge reči engleskog jezika su nastale upravo na ovaj način.

Atvudova se služi i skraćivanjem osnova u engleskom jeziku kako bi se dobila nova značenja, koja možda na prvi pogled nisu toliko uočljiva. „Red Center (‘re-ed(ucation)’ facility for Handmaids)” [Isto, 31] Rua objašnjava da reč *Red* ne označava samo crvenu boju već da je u toj reči *-re* zapravo prefiks koji će označavati ponovni postupak ili proces, u ovom slučaju je to ponovna edukacija žena, dok je *-ed* skraćenica imenice *education*.

Skraćivanje i slaganje kao deo zajedničkog procesa stvaraju morfološke neologizme u ovom romanu. Jedan od njih je i *Prayvaganza* nastao od reči „(‘pray’ + ‘extravaganza’,)” [Ibid., 31] Ovaj neologizam u prevodu na srpski jezik glasi *molitvagancija* i nastaje dodavanjem nastavka *-gancija* na osnovu *molitva*.

Široka lepeza imena žena na osnovu njihovih uloga u ovom romanu se svodi na to da neke žene poput supruge, sluškinja, tetki, ekonožena, nežena su označene zajedničkim imenicama (*Wives*, *Handmaids*, *Aunts*, *Econowives*, *Unwomen*), pored njih se javljaju Marte i Džezabele (*Marthas*, *Jezebels*) koje rade u domaćinstvu u prvom slučaju i u drugom, kao prostitutke i nose ime po javnoj kući u kojoj borave. Pored ovih žena, svrstanih u skupinu i označenih semantičkim neologizmima, u romanu se i muškarci

podvode pod određene neoseme: *Commanders, Guardians of the Faith, Angels, Eye*, koji su na srpski jezik prevedeni kao: *Zapovednici, Čuvari* (skraćena verzija), *Anđeli i Oči*.

Nazivi mesta u ovom delu izazivaju posebnu pažnju, *Centar Rahilja i Lija* (*Rachel and Leah Re-education Centres* u originalu) nosi naziv po biblijskom predanju, gde su obe bile Jakobove supruge koje nisu imale potomstva, te su se odlučile da sluškinja rodi dete Jakobu, što je motivisalo Atvudovu za davanje naziva ovom centru za edukaciju sluškinja. Ovaj termin se može uzeti kao eufemizam, s obzirom na eksploataciju sluškinja u domaćinstvima kojim su živele. *All flesh* predstavlja mesaru koja je u srpskom prevodu prevedena kao *Samo meso*.

Ne možemo, a da ne spomenemo nove izraze u okviru jezičkog koda koji nisu neologizmi, ali predstavljaju određene novine, posebno prilikom pozdravljanja i obraćanja. Ove formalne strukture su preuzete iz Biblije i u neku ruku modifikovane kako bi se njima postigao efekat upravljanja masom i ograničavanja slobode subverzivne misli. [Ibid., 45] Novi Pozdravi u Galadu su: *Under His Eye* (prev. *Pod Njegovim okom*), koji se koristi umesto zbogom, dok se sluškinje međusobno obraćaju jedna drugoj rečima: *Blessed be the fruit* (prev. *Blagosloven bio plod*) and *May the Lord Open* (*Neka Gospod podari*). Ovakvi formalni pozdravi i obraćanja svode sve razgovore pod kontrolu države, nekad se sluškinje ironično služe ovim pozdravima, a nekad ih koriste kako bi odagnale sumnju sa sebe, jer je u Galadu gotovo sve kažnjivo i privatnost kao da ne postoji.

Posmatrajući neologizme u originalu i njihov prevod na srpski jezik, opažamo da su oni neravnomerno rasprostranjeni, kada se akteri prisećaju i govore o životu pre Galada, neologizmi su izopšteni, dok su u distopiji neophodni. Posmatrano u morfološkom i semantičkom smislu, prevod neologizama je podudaran i kompatibilan, vodilo se računa o načinu na koji su nove reči nastajale, ali i o razlogu njihovog nastanka, tako da je podudarnost na visokom nivou i kod semantičkih i kod morfoloških neologizama.

ZAKLJUČAK

Galad, distopijska prostranstva strogog patrijarhata, verskog fundamentalizma i prostor pokazivanja sile moćnih muškaraca pokazuju koliko je jezik prilagodljiva i snažna komponenta za uspostavljanje i upravljanje sistemom kao takvim. Žene u ovom društvu bez moći odlučivanja i pristupa pisanoj reči predstavljaju ne samo ugroženu i obesrpavljenu kategoriju u socijalnom smislu, već i u lingvističkom. To što nemaju mogućnost da nose sopstveno ime čini da one ostaju nevidljive i neme.

Naučna fantastika kao žanr i distopijski okviri pružaju jeziku prostor za pokazivanje različitih mogućnosti. Neologizmi su idealni pokazatelji da jezik može da prevazilazi sopstvene granice. Po Kerremansu, prema navodima Lopez Rue, neologizmi se koriste iz humorističnih, stilskih i kreativnih razloga, međutim, u ovom fiktivnom svetu, neologizmi predstavljaju eufemizme, u službi su društva, jer mogu krojiti i prekrajati društvenu hijerarhiju, a takođe su se pokazali kao izvanredni učvršćivači ideologije. [Lopez Rua, 2021: 46]

Neologizmi u originalnom delu su odabrani svrsishodno i sa precizno određenom namerom, a neologizmi u prevodu Gorana Kapetanovića, Laguninog izdanja 2006. su u visokoj meri podudarni sa originalnim, što upućuje na sposobnosti Margaret Atvud da je prilikom stvaranja svojih kovanica i složenica, mudro birala značenja na koje nove reči upućuju, te su bila lako prevodiva na druge jezike.

LITERATURA

1. Atvud, M. (2006) *Sluškinjina priča*. (G. Kapetanović, prev.) Beograd: Laguna
2. Atwood, M. (1998) *The Handmaid's Tale*. New York: Anchor Books
3. Bratanović, E. (2020) „Feminist dystopia in Margaret Atwood's The handmaid's tale”. u B. Čubrović (Ed.). *Belgrade English language and literature studies: BELLS90 proceedings*, Vol. 2 str. 347-357 Faculty of Philology, University of Belgrade, preuzeto sa sajta: http://doi.fil.bg.ac.rs/volume.php?l=en&pt=eb_ser&issue=bells90-2020-2&i=-1
4. Ferns, C. (1989) „The Value/s of Dystopia: The Handmaid's Tale and the Anti-Utopian Tradition”, u *Dalhousie Review* 69, no. 3, str. 373-382 Preuzeto sa sajta: <https://dalspace.library.dal.ca/handle/10222/61007>
5. Guberina, P. (1952) *Povezanost jezičnih elemenata*. Zagreb: Matica hrvatska
6. Otašević, Đ. (2008) Оташевић, Ђ. *Нове речи и значења у савременом стандардном српском језику: лингвистички аспект*. Београд: Алма
7. López, Rúa, P. (2021) „The Subjugation of Women through Lexical Innovation in Margaret Atwood's The Handmaid's Tale” u *Feminismo/s*, 38, str. 23-51. Women, Sexual Identity and Language [Monographic dossier]. I. Balteiro (Coord.) preuzeto sa sajta: <https://feminismos.ua.es/article/view/17915>
8. Živković, M. (2021), „Sluškinjina priča Margaret Atvud: feministički pristup jeziku distopije”, u *Filolog*, br. 9, V, str. 114-123 Preuzeto sa sajta: <http://www.prometej.rs/wp-content/uploads/2017/05/fenomen-distopijskog-jezika.pdf>

RESUME

New lands of power, fear, abolished freedoms and suffering are bounded by the borders of Gilead. The question is what is the importance in such a society and how it behaves. It is necessary for the language to put up with, but also to create certain changes in order to contribute to the totalitarian organization of the system and to suppress the subversive thoughts of the citizens over which control was once established. Margaret Atwood decides to introduce a series of new words or to give new meaning to old words, which she does successfully in two ways: morphologically and semantically. Observing the neologisms of the original text translated into Serbian, the semantic coincidence of semantic neologisms and the morphological coincidence can be noticed. The created models of neologisms from the English language imitate the created models in the Serbian. The language of this dystopia shapes the thoughts of its citizens, establishes formal relations between them, restricts freedom of opinion and their verbalization. The strictly patriarchal system divides women into castes, dresses them in different colors, restricts their education and only seemingly creates a better environment for men. The new words and expressions in "The Handmaid's Tale" intensify the emotions and bring a new strange dystopian reality closer to the reader.